

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 5 lutego 2020 r.

BADK.DPK.133.126.2019

P10-25/19	Data wpływu petycji 9 grudnia 2019 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 4 lutego 2020 r.

SĄD NAJWYŻSZY

TEMAT

CZYNNOŚCI ŁAWNIKA SĄDU NAJWYŻSZEGO

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Arkadiusz Sopata.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, w celu uzupełnienia katalogu czynności ławnika Sądu Najwyższego, za które przysługuje rekompensata pieniężna.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji postuluje o zmianę art. 68 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, poprzez uzupełnienie katalogu czynności, za które ławnik Sądu Najwyższego otrzymuje rekompensatę pieniężną o czynności związane z przygotowaniem się do rozprawy. W ocenie autora petycji, czynności poprzedzające udział w rozprawie Sądu Najwyższego wiążą się z podjęciem działań przez ławnika w szczególności z przygotowaniem się i zapoznaniem z aktami sprawy.

Zdaniem wnioskodawcy nie jest możliwy rzetelny udział ławnika w rozprawie bez zapoznania się z aktami. Autor zauważa, że „złożoność i charakter spraw wnoszonych do rozpatrzenia przez Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz do Izby Dyscyplinarnej, czyli do Izb, w których uczestniczą ławnicy, a co za tym idzie – obszerność akt spraw, które liczą nawet po kilka tomów wymaga dużego zaangażowania się w ich analizy i jest czasochłonne. (...). Wydaje się koniecznym stworzenie przez ustawodawcę takiego mechanizmu, który będzie sprzyjał i gwarantował należyte wypełnianie obowiązków przez ławników, a więc również, a może nawet w szczególności, poprzez zapoznanie się z aktami”.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 825) w art. 68 stanowi, że ławnik może zostać wyznaczony do udziału w rozprawach w wymiarze nie większym niż 20 dni w roku. Liczba dni może być zwiększona przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego tylko z ważnych przyczyn np. konieczności zakończenia rozprawy z udziałem tego ławnika.

Za czas wykonywania czynności w sądzie ławnik otrzymuje rekompensatę pieniężną, za 1 dzień pełnienia obowiązków, w wysokości 5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym. Katalog czynności przewiduje: udział w rozprawie lub posiedzeniu, uczestnictwo w naradzie nad wyrokiem, sporządzenie uzasadnienia, udział w obowiązkowych szkoleniach organizowanych przez

Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego lub uczestnictwo w posiedzeniu Rady Ławniczej Sądu Najwyższego, jeżeli został do niej wybrany.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 marca 2018 r. Regulamin Sądu Najwyższego (Dz. U. poz. 660 ze zm.) w § 85 ust. 1 wskazuje, że ławników i pracodawcę zatrudniającego ławnika zawiadamia się o terminie rozprawy lub posiedzenia co najmniej na 14 dni przed posiedzeniem lub rozprawą.

Przed rozprawą lub posiedzeniem odbywa się narada wstępna w celu omówienia występujących w sprawie zagadnień (§ 86).

INFORMACJE DODATKOWE:

Krzysztof Szczucki, **Komentarz do art. 68 ustawy o Sądzie Najwyższym**, stan prawny: 2018.07.30.

Rekompensata pieniężna przysługuje ławnikowi za czas wykonywania czynności w sądzie, którymi są udział w rozprawie lub posiedzeniu, uczestnictwo w naradzie nad wyrokiem, sporządzenie uzasadnienia, udział w obowiązkowych szkoleniach organizowanych przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego lub uczestnictwo w posiedzeniu Rady Ławniczej Sądu Najwyższego, jeżeli został do niej wybrany. Wszystkie inne zadania podejmowane przez ławnika nie stanowią tytułu do wypłacenia mu rekompensaty.

Uzasadnieniem dla zasadności wypłacania rekompensaty jest to, że ławnik, za czas zwolnienia od pracy, nie zachowuje prawa do wynagrodzenia. Zachowuje jedynie prawo do innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy. W orzecznictwie wskazano, że ławnik, z tytułu swoich obowiązków, nie podlega ubezpieczeniom społecznym. Nie ma też podstaw do zakwalifikowania okresu pełnienia funkcji ławnika jako okresu składkowego (wyrok SA w Szczecinie z 27.06.2013 r. III AUa 100/13).

Utrwaliła się już linia orzecznicza wskazująca, że rekompensata pieniężna wypłacana ławnikom sądowym nie jest dietą w rozumieniu prawa podatkowego i z tego względu nie jest objęta zwolnieniem z opodatkowania podatkiem dochodowym (wyrok NSA z 13.02.2009 r. II FSK 302/08; wyrok WSA w Warszawie z 7.10.2009 r. III SA/Wa 600/09).

OPRACOWAŁA

Joanna Baranowska

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz